

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 7-50 Din
za inozemstvo 18—

Oglaš po tarifu

Uradništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravištvo:

Ljubljana, Prešernov
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošti, čekov.
zavodu št. 11842.

Ljubljana, 5. junija.

V soboto je vrzel gospodin Kamenarovič svojo drugo bombo. Računal je seveda, da bodo strupeni plini držali javnost čez praznike v omotici. Račun je bil pogrešen. Priredili smo takoj izredno izdajo našega lista, katere je razčistila zrak. Veselje gospoda Kamenaroviča in kompanije, ki je že uživala radosti nove kletve, je bilo kratko. Tem trajnejše je ogorčenje napredne javnosti, da se obrekovalna volja proti demokratskim voditeljem in proti demokratski stranki s tako brezvestnostjo nadaljuje.

Poslanec Reiser, zavedajoč se v polni meri svoje odgovornosti napram celji javnosti, posebno pa napram somišljenikom demokratom, je kot predsednik komisije, ki je podrobno preledala vse račune iz kontov Markovič in Lavrič, pa tudi iz tretjega skromnega fonda, kateri je bil dru. Žerjavu pod imenom «Kmečki fond» na razpolago, izrekel ministru Žerjavu in njegovim ožjim prijateljem časten absolutorij. Nad vsak dvom je ugotovljena absolutna korektnost uporabe novca in dognano je, da se oni, ki jih Kamenarovič sumiči ter jim s svojimi podlikami jemlje čast in poštenje, niso okoristili za niti vinar. Ekra. jiti, ki ga je gospod bančni ravnatelj položil pod JDS, se je razletel v zrak in odnesel s seboj le dober del reputacije tistih, ki gospodu bankirju s tako enmo pomagajo.

O načinu Kamenarovičeve borbe pričajo glasno tudi najnovejša njegova izjavanja. Z lažnjivimi frazami se še vedno trudi skonstruirati zvezo g. Žerjava s svinčeni kupčijami. Diktirano se tega seveda ne upa trditi, zato sodaj navaja, da je baže tedanji ravnatelj banke vtemeljeval podporo za demokratsko stranko s tem, da bo banka s pomočjo dru. Žerjava pri svinec mnogo zaslužila. Perfidno nagajevanje, da je dr. Žerjav celo nekaj rdečelnik na dozdnevem vlonu v Kamenarovičovo mizo, zavrača najbolje zavrača gosp. ravnatelja. Praprotnika, ki jo priobčujemo na drugem mestu. Okoli Kamenaroviča se godijo sami zločini. Čudno pri tem je le, da se ta gospod dosedaj še niti enkrat ni obrnil na državne oblasti...

Klevetniška kampanja, ki jo vodi g. Kamenarovič, operira s težkim novcem. Mnogo stotisoč je že dosedaj žrtvovanih za objavljanje napadov na demokratsko stranko. Nehote se vsa. konur vsiljuje vprašanje: kdo pa plačuje to borbo? Ali gospod Kamenarovič sam ali kdo drugi? In kdo? Mi smo dosedaj strogo ločili osebo bančnega ravnatelja od zavoda, ki ga on vodi. Zavedamo se, da ogromna večina klientov tega zavoda, pri katerem je angažiranih sto in sto milijonov našega domačega kapitala, odločno oboje zlorabo položaja, ki jo s tako doslednostjo vrši gosp. Kamenarovič. O tem nam pričajo dopisi iz najuglednejših vrst slovenske industrije in trgovine, ki nas opozarjajo, da naj vsaj mi ne nadaljujemo boja tam, kjer ga je gosp. Kamenarovič pričel — namreč na gospodarskem polju.

Upravni svet «Jadranske banke» stoji med svojimi člani le dva zastopnika slovenskih gospodarskih krogov, na katerih sloni moč tega denarnega zavoda, pa še ta dva smatra gosp. Kamenarovič očitno le za figuranta.

Razumljivo je, da se tak upravni svet ni takoj od početka v polni meri zavedal svojih dolžnosti napram našim domačim splošnim gospodarskim interesom. Toda polagoma bi morali gospodje, ki so odgovorni za dobrobit zavoda ne le sebi, temveč tisočim našim ožjim rojakom, le uvidevati, da je vedno težje ločiti divjaški boj gospoda ravnatelja od njih samih, ki so formalni reprezentanti zavoda napram javnosti. Ali gospodje upravni svetniki odobravajo ta boj? Ali so spornost z našim, kako se izvaja? Ali oni dovoljujejo sredstva za to perfidno politično kampanjo? Ali smatrajo, da je zgolj naša dolžnost, varovati njihov zavod, da ga Kamenarovič ne razlone v svoji slepi strasti? Ne pa tudi njihova?

Skraini čas je, da se ta vprašanja razčisti. Politika piča znoja, ki jo je pričel upravni svet «Jadranske banke» z naivno komedijo, da je dal podpisati znano poročilo na obnem zboru zavoda samo od gosp. Kamenaroviča, ne da bi sam prevzel odgovornost, se ne da nadaljevati. Gospodje naj imajo toliko moralnega poguma, da povedo, ali so pripravljeni, prevzeti odgovornost za boj, ki ga vodi g. Kamenarovič, sedaj, ko je značaj tega boja vsakomur jasen. Z molčanjem se nikdo ne izogne. Molč je sedaj izraz solidarnosti z gosp. Kamenarovičem.

Pričetek poročnih svečanosti v Beogradu

SLOVESEN SPREJEM ANGLEŠKEGA IN ŠPANSKEGA PRINCA. — RUMUNSKA KRALJEVA RODBINA ODPOTOVALA V BEOGRAD.

Beograd, 5. junija. (Izv.) Danes ob 3. uri popoldne so se začele zbirati velike množice, da se udeležijo sprejema princa Yorka (drugega sina angleškega kralja) in španskega infanta, ki sta prišla na kraljevo svatbo kot zastopnika angleškega odnosno španskega kralja. Prispeti sta imela ob 7. uri zvečer. Po Knez Mihajlovi in po Kralj Milanovi ulici se je nabralo toliko ljudi, da je bilo nemogoče preriti se skozi nje. Prosti so ostali samo prehodi, ki jih je vzdrževal kordon. Vse zgradbe so okrašene z zastavami in zastavicami ter preprogami v naših in rumunskih državnih barvah. Ves trg pred kolozdvorom je kar najslajnejše okrašen, in je bil vključ svojimi prostornostmi nocoj natlačeno poln občinstva.

Ob 7. uri in 15 min. je prispel kralj Aleksander na kolozdvor, kjer je že bil zbran zbor vseh v Beogradu se nahajajočih diplomatov drugih držav ter člani naše vlade ministri Trifković, Kumanudi in Vasič, s svojimi gospodi. Prisoten je bil tudi častni oddelek kraljeve garde, častniki kraljeve garde so tvorili spalir. Prisotna je bila dalje gardna godba, množica domačih in tujih žurnalistov ter fotografi in kinooperaterji, dalje polnoštevilno vsi člani beogradske angleške kolonije, zastopstvo mestne občine z županom na čelu, zastopniki raznih drugih oblasti in društev itd.

Kralj je prišel s člani svoje rodbine, namreč knezino Jeleno, princem Arsenom in princem Pavlom.

Vlak se je bil za nekaj minut zakasnil, zato je kralj pričel razgovor s člani diplomatskega zbora, in sicer najprej z angleškim poslanikom. Vsi člani inozemskih diplomatskih zastopstev so bili v svojih svečanih uniformah. Ko je ob 7. uri in 40 min. prispel vlak, je godba intonirala angleško himno, in prvi je izstopil španski infant Alfons iz infantinjo Beatrice ter suito. Kralj je pristopil in goste kar najprijetnejše pozdravil. Ta trenutek je izstopil angleški kraljevič

princ Yoraki z rumunsko princeso Kiro. Kralj ju je najprijetnejše pozdravil, nakar je gostom predstavil člani diplomatskega zbora in prisotne člane naše vlade. Nato se je odpeljal kralj s svojimi gosti v dvor, kjer se vrši nocoj intimna večerja. Med vožnjo od kolozdvoja do dvora je množica prirejala jugoslovanskemu kralju in njegovim gostom najprijetnejše ovacije, ki se niso hotele poleči.

SLOVO PRINCESE MARJE OD BUKAREŠTE.

Bukarešta, 5. junija. (Izv.) V nedeljo zvečer je odpotovala rumunska kraljeva rodbina z nevesto princezo Marijo iz Bukarešte. Na ulici je ljudstvo priredilo kraljevski rodbini burne ovacije in pozdravljalo poslavljajočo se princeso. Posebno ganljivo je bilo njeno slovo od prijateljic. Končno je defilirala častna četa, na kar se je rodbina odpeljala v Orkovo. Od tam je danes ob 10. uri popoldne nadaljevala potovanje do Moldave, kjer prenoči in se jutri zjutraj z ladjo odpelje v Beograd.

DR. BENEŠ V ZAGREBU.

Zagreb, 5. junija. (Izv.) Danes je potoval skozi Zagreb češkoslovaški ministrski predsednik dr. Beneš, ki se udeležil kraljeve svatbe in konference Male antante. Istotako je potoval danes skozi Zagreb italijanski odposlanec kraljevi svatbi, principe di Udine. Oba sta se sešla v vlaku, ter sta v Zagrebu nekaj časa izstopila iz vlaka in se nekaj minut sprehajala po Zrinjevcu (trgu pred kolozdvorom), ter nato nadaljevala potovanje v Beograd.

SLOVENSKA DEKLETA V BEOGRADU

Beograd, 5. junija. (Izv.) Iz Ljubljane so prispeli pod vodstvom gospe Ravniharjeve v Beograd gospodične, ki bodo pozdravile kraljico. Pozdravile jo bodo v Beogradu in se jej ne odpeljejo nasproti z ladjo. Pozdrav se vrši v dvoru.

Amnestija podpisana

POMOŠČENI KAZNJENCI SE IZPUSTE NA DAN POROKE.

Beograd, 5. junija. (Izv.) Ministrski svet je na svoji predzadnji seji sklenil definitivno pogoje amnestije o priklki kraljeve poroke. Amnestija ne bo individualna, ampak obča, nekatere določbe se nanašajo le na Južno Srbijo, kjer izvirajo iz socialnih razlogov številni gozdni deli.

Amnestija je večeraj kralj že podpisal in je pod pečatom poslana upravam vseh kaznišnic. Na dan kraljeve poroke bodo vsi kaznišniški ravnatelji odprli dolično naredbo ter takoj izpustili vse one kaznjence, ki se jih amnestija tiče.

Pasić soglašja s Lloyd Georgevim posredov. predlogom

PRIDRŽI SI LE NEKATERE PODROBNOSTI.

Beograd, 5. junija. (Izv.) Na predvečernji seji ministrskega sveta je poročal zunanji minister dr. Ninčić, da soglašja predsednik vlade Pasić v načelu s posredovalnim predlogom Lloyd Georgea, kar se tiče 21 točk konvencije,

zapisane v Rimu med italijansko vlado in našimi zastopniki, vendar pa da si je pridržal neke rezerve.

Pasićev povratak v Beograd. Beograd, 5. junija. (Izv.) Pasić se jutri vrne iz Ilidže v Beograd.

NAGRADE BANČNIM NAMEŠČEN-CEM POVODOM KRALJEVE POROKE.

Beograd, 5. junija. (Izv.) Udruženje bank in zavarovalnih zavodov je sklenilo, da izplača svojim nastavlencem poleg junijske plače še takozvano svatbinsko v znesku polovice vseh rednih prejemkov vsakega nastavljence, manj 10 odst., ki se porabijo po polovici za invalidski fond, po polovici pa za «Dom siročadi».

PONESREČEN RADIČEVSKI NAPAD NA DEMOKRATSKO SKUPŠČINO.

Osijek, 5. junija. (Izv.) V Valpovem se je vršila danes velika skupščina demokratske stranke, katero so hoteli Radičevi seljaki razbiti. Bili pa so odbiti, nakar se je skupščina vršila v najlepšem redu in ob obnem navdušenju ter so bili po štirih govorih sklenjene predložene resolucije soglasno in z največjim odobravanjem.

PORABA INVESTICIJSKEGA POSOJILA.

Beograd, 5. junija. (Izv.) Kakor doznava Vaš dopisnik, je ministrstvo saobračaja potrošilo od notranjega posojila 247.711.000. Od te vsote je minister saobračaja potrošil 200 milijonov za tekoče izdaje z odobrenjem parlamenta, katero vsoto vrne ministrstvo fondu posojila iz rednega protokuma.

Nadaljna fašistovska barbarstva

Bologna, 5. junija. (Izv.) Ko so se fašistovski oddelki vračali iz mesta na dečlo, so hoteli tudi na svojem povratku pokazati svojo rasno moč, ker vedo, da večina talijanskega naroda ne obdava terorja, ki ga izjavja. V Baginola je 500 fašistov raskočilo socialistični konzert, razbilo vse pohištvo ter uničilo knjige. Pet navzočih karabinjerjev so fašisti takoj seveda pogrnali v beg. Pri tem je bil en karabinjer ranjen.

AMERIKA SE NE VMEŠAVA V GRŠKO-TURŠKI SPOR.

London, 5. junija. (Izv.) Washingtonski korespondent «Daily Telegrapha» poroča iz zanesljivega vira, da je Harding uradno izjavil državnemu tajniku Hughesu, da ni nobenega povičja, da bi Amerika sodelovala pri preiskavi grozodevstev Turkov nad Grki v Mali Aziji. Domneva se, da bo ameriška vlada radi te izjave svojega predsednika odklonila povabilo angleškega zunanjega ministrstva.

ŠVEDSKI PARLAMENT ODKLONIL POGODBO Z RUSIJO.

Stockholm, 5. junija. (Izv.) Državni zbor je zavrnil vladno predlogo glede sklenitve gospodarske pogodbe Švedske s sovjetsko Rusijo.

Profić, Pribičević in Radić

RADIČEV ANATEMA NAD PROTIČEM. — KAKO SE JE VRŠIL ZADNJI SESTANEK MED NJIMA.

Zagreb, 4. junija. (Izv.) Sobotni Radićev «Slobodni Dom» prinaša zanimivo izjavo Stipice Radića, ki pravi, da se je s Stojanom Protičem definitivno razšel. Članek primerja, kakšna sličnost je med Protičem in Pribičevićem, ki ga smatra Radić za svojega najhujšega sovražnika, in pripoveduje med drugim:

«Protić se je večkrat razgovarjal z Radićem in iskal zvezo z neodvisnimi Hrvati. Zadnjikrat sta imela takšen kralji razgovor dne 31. maja t. l. v Zagrebu v Grand hotelu. Protić je Radića vprašal, ali vztraja pri onih zahtevah, katere izreka «Slobodni dom», ali pa mu lahko napravi kakšno zmernojšo ponudbo, nakar mu je Radić odgovoril, da je na štiri oči istega mnenja, kakor piše v svojem glasilu. Vseled tega je Protić Radića karal, zlasti pa zaradi izražene teze, da so Slovenci, Hrvati in Srbi trije različni narodi. Radić je nato izjavil Protiću, da Hrvati hočejo ostati poseben naroden, državen, političen in kulturni faktor za vsako ceno. Hrvatski narod teži za svojo lastno državo.

Protić je nato prekinil Radića, tako, ako bi kedaj hrvatski narod to dosegel, potem bi to pomenilo konec sodanje države. Radić: «Da, ali le sode nje oblike.»

Nato je navajal primer Amerike in Švice, kjer se tudi poedine države ali kantoni popolnoma samostojno upravljajo, pa vendar tvorijo na zunaj eno državo.

Protić: «Kedaj pa naj bi do tega prišlo pri nas?»

Radić: «Kadar nas pokliče Lloyd George, nas Hrvate in Hrvatsko.»

Protić: «Evo vam moje glave, ako vas bo Lloyd George kedaj klical.»

Radić: «Potem ste svojo glavo že zaigrali. Ne samo Lloyd George, toraj Velika Britanija, ampak tudi Amerika nas po poklica.»

Nato je Stepan Radić, kakor trdi, končal ta razgovor z izjavo: «Sicer si pa nimava nič več povedati.»

Na koncu svojega članka izjavlja Radić, da je Protić sličen Pribičeviću v tem, da ne priznava hrvatske samostojnosti in da se zato za vedno loči od Hrvatskega bloka...

Ameriško posojilo podpisano

DEFINITIVNI POGOJI.

Beograd, 5. junija. (Izv.) Včeraj je finančni minister Kumanudi definitivno podpisal posojilno pogodbo z Blerovo skupino za 100 milijonov dolarjev in sicer pod sledečimi pogoji: Kars 86 in tricer pod sledečimi pogoji: Kars 86 in tricer, obrestna mera 8 odst., trideset milijonov se izplača v gotovini. Če družba plasira bone v inozemstvu po 95 ali več,

ostane tri četrtine sušila naš državi, ena četrtina pa družbi. Jadranska železnica se mora trisirati v desetih mesecih od dneva podpisa, v nadaljnjih desetih mesecih se mora pričeti gradba sama. V teku tega leta mora družba izplačati 25 milijonov dolarjev elektivno.

Neslaven odhod Čičerina iz Italije

ČIČERIN NAGRADIL POLICIJSKE STRAŽNIKE? — SEDAJ OSTANE VEČ ČASA V BERLINU.

Genova, 5. junija. (Izv.) V soboto je Čičerin odpotoval iz Genove. Spremljal ga je le njegov tajnik Florinsky. Ura njegovega odhoda je bila seveda neznana. Nekateri novinarji so ga pa na kolozdvoru vendarle spoznali. Čičerin je prosil novinarje, naj dementirajo vesti, da je podaril policijskim

funkcionarjem zlate cigaretno dozo. Italijanski listi poročajo, da je Čičerin pri odhodu vlaka zaklical s polnim glasom: «Hvala, evviva l'Italia!» Čičerin ostane po svoji lastni izjavi pred svojim povratkom v Rusijo nekaj mesecev v Berlinu.

Zopetni zapletljaji na Irskem

Belfast, 5. junija. (Izv.) V Ulstru se živahno nadaljujejo angleške vojaške priprave. Dnevno prihajajo pehotni bataljoni in topniški oddelki. Na mesto policije so stopile angleške čete, ki zasedajo važne obmejne točke, kjer bi moge Irske vstaške čete napasti. Angleška vlada je za vsak slučaj pripravljena, da uduši vsak odpor irskih republikancev in De Valere proti izpremembam v dogovoru, sklenjenem med Collinsom in De Valero, ki jih zahteva angleška vlada. Vlada hoče, da se angleško-irski dogovor natančno izvede.

OTVORITEV ZBOROVANJA LIG ZVEZE NARODOV.

Praga, 5. junija. (Izv.) Udruženje lig zveze narodov je imelo danes dopoldne v panteonu narodnega muzeja svojo otvoritveno sejo, katere se je udeležilo približno 200 delegatov. Sejo je otvoril italijanski senator Rufini, praški župan dr. Baxa je pozdravil udeležence kongresa v imenu mesta Praga, za vlado češkoslovaške republike pa ministrski predsednik dr. Beneš.

NOČNI ZRAČNI PROMET PARIZ-LONDON.

London, 5. junija. (Izv.) Te dni je bil odprt nočni letalski promet med Londonom in Parizom. Prvi polet se je popolnoma posrečil.

NOVI GRŠKI GENERALISIMUS.

London, 5. junija. (Izv.) Kakor se javlja iz Aten, je bil namesto dosedanjega generalisima Papulasa imenovan za generalisima grških čet Hadži Anastis.

RUSKO-FINSKA MEJNA KONVENCIJA.

Kopenhagen, 4. junija. (Izv.) Med Rusijo in Finsko je podpisana konvencija v varstvo obojestranskih mej in mejne prometa.

Tekma za prvenstvo Jugoslov. Sokolskega Saveza

Ljubljana, 5. junija. Tekma za prvenstvo Jugoslov. sokolskega Saveza, se je vršila v nedeljo dne 4. junija. Tekma je trajala od 9. do pol 15. ure in se je nadaljevala v plavanju še zvečer ob 18. uri. Plavanje se je vršilo v šolnarni Lj. Sportnega kluba, ostale točke pa na telovadščici Sokola 1. Tekme se je udeležilo 9 Sokolov, razen 1 vsi iz Slovenije, častno znamenje za naša sokolska društva. Tekmovalni program so tvorile te-le točke: proste vaje, drog, bradlja, krogi, konj, skok v višino, met kroglice, tek 100 m, plavanje 50 m. Skupno je bilo dosegljivih točk 150, dosegli pa so jih: 1.) Stane Der-ganc (Ljubljana) 133 (88.67 odst.), 2.) Peter Šumi (Ljubljana) 119.5 (79.67 odst.), 3.) Leon Strukelj (Novo mesto) 113.75 (75.83 odst.), 4.) in 5.) Vlado Simončič (Ljubljana) in Ivan Porenta (Ljubljana) 1.) vsak po 104.25 (69.50 odst.), 6.) Slavko Hlastan (Ljubljana) 1.) 95.25 (63.50 odst.), 7.) Daroslav Smole (Logatec) 73.25 (50.17 odst.), 8.) Ciril Primožič (Kamnik) 72 (48 odst.) in 9.) Anton Delak (Kreka v Bosni) 42 (28 odst.). Posebno živahna in zanimiva borba se je vršila med prvimi tremi; odločila se je šele pri zadnjih točkah. Sodila sta gg. Smertnik in Kukec, naša znana sokolska voditelja, in sicer po pravilih in predpisih za mednarodne tekme. — Nocoj se je vršil v Narodnem domu pozdravni večer tekmovalcem. — O tekmi sami prineseemo še obširnejše poročilo.

NOGOMETNE TEKME NA HRVATSKEM.

Zagreb, 5. junija. (Izv.) Nogometna tekma Hašk: Češki atletski sportni klub je izpadla v nedeljo 3 : 2, v ponedeljek 1 : 0. V Osijeku je zmagala zagrebška Sparta proti osješkemu Gradjanskemu 2 : 1, proti Slaviji za 5 : 1. V Vinkovcih je zmagala Ciciballa proti Makabi 4 : 1.

„Avtonomist“ ob pri- liki Kamenarovičeve afere.

Zadnja številka „Avtonomista“ raz-
vzema k aferi, ki jo je pokrenil gosp.
Kamenarovič, svoje principijelno sta-
lišče s tem, da priraša načelno razpa-
ro razmerju med kapitalom in poli-
tikom. Članek je vreden, da ga v infor-
mativne svrhe obširneje ponatisnemo.
Ponatisk je pa potreben tudi zato, ker
nam bo olajšano, da pozneje na nje-
govih podlagi obširneje pišemo o tem,
kako izgleda v praksi vpliv kapitala
na slovensko politiko. Dokazali bomo,
da so bili od kapitala vedno najbolj
odvisni oni, ki so najbolj udrihali po
njem. Tako je bilo in ostane tudi pri
„Avtonomistu“, pa naj se družabni
red preobrne ali ne. „Avtonomistov“
kazalovni članek se glasi v izveščku
tako - le:

„Današnji družabni red je kapitali-
stičen družabni red, v katerem vlada
in odločuje denar, oziroma tisti, ki
imajo denar ali ž njim razpolagajo. To
ne velja samo v splošnem za človeško
družbo kot celoto, ampak tudi za raz-
ne organizacije človeške družbe, pred-
vsem za državo.“

Mi jako radi govorimo o enakoprav-
nosti, ki vlada v modernih državah,
tj. o demokratizmu itd. To vse so
pa v resnici samo lepe — besede. Mi
vsi pač želimo, da bi vladala povsod
enakopravnost, bratstvo, svoboda in
kar je podobnih gesel, toda praksa
nam kaže, da tega nikjer ni. V vsaki
državi in v celotni človeški družbi ob-
stoje plasti, razredi ali sloji, ki hrepi-
ne po nadvladavi nad drugimi v svrhu
izkoriščanja in želji po tej nadvladavi
mora služiti tudi državna moč in av-
toriteta.

Tipičen vzgled v tem oziru nam
pokaže Amerika. Amerika je izrazita ka-
pitalistična država. Je pa tudi zelo
svobodouma država. A kljub vsem
svobodom, ki vladajo tam, odločuje v
Ameriki ne enakopravnost, bratstvo in
ljubezen, ampak — dolar...

Kakor je v Ameriki, objavljeni da-
doli dolarjev in političnih svobod (ki
pa vse stoji pod dolarsko komando),
tako je tudi drugod. Na Anglijskem
imajo glavno besedo veliki industri-
alci in trgovci in interesi teh so ob-
nem tudi državni interesi. Zato sliši-
mo večkrat na angleško besedo napre-
jen očetek o „kramski“ angleški poli-
tiki. Če bi kakšna vlada na Angli-
skem hotela voditi sentimentalno in
solzavo politiko kakšnega prijatelja-
stva n. pr. s Francozi, ki pa bi škodo-
vala angleškim trgovskim interesom,
bi padla prvi dan, kajti angleški, ali
bolje rečeno: kapitalistični princip je,
da kapital vodi politiko in ne narobe.
Ta princip sicer ni lep, ampak tu-
ka je.

Tako je bilo tudi v stari Avstriji. Tu-
di na Dunaju so vedno skrbeli kapitali-
stični sloji za to, da je politika služila
njihovim interesom. Kapitalistični agrar-
ci so znali prav spretno pod pretravo
„varstva kmetijskih interesov“ v parla-
mentu „skozi spravit“ znano carino na
uvoz žita, ki je življenje onih, ki nimajo,
silno otežila. Njim so sledili teški indu-
strijalci, zlasti kovinski, ki so si znali
prispetkariti ogromno zaščito carino na
uvoz železa. Eni in drugi so pa mogli
doseči svoje cilje le s pomočjo politi-
čnih strank, ki so služile kapitalu, za kar
je kapital zopet pomagal njim za do-
sego njihovih političnih ciljev.

Pri nas v Sloveniji te zveze med ka-
pitalom in politiko nismo posebno opa-
mili, čeprav smo jo imeli in jo imamo že
od davno. Dunaj, kjer so padle odlo-
čilne besede, je bil daleč, doma pa smo
imeli pojave take vrste v zelo malem
razmerju, čisto skromne in majhne, da
so ostali lahko skriti, kakor mladi jurčki
v vsaki travi. Kdo n. pr. se je brigal za
to, če je za kakšno občin. volitve dal ta
ali ta par sto kron za volilni fond in če

je „po dobljeni slavni zmagi“ dobil za
nagrado n. pr. nasipanje cest s gramo-
zom? In vendar: Ali ni to isto v malem,
kar vidimo drugod po svetu v velikem?
Kapital ima povsod svoje enake lastno-
sti in politika svoje slabosti... Povsod
gre le za goli videz ali za takozvano
„korektnost“, „formo“ ali „obliko“, ker
so ljudje pač taki čudaki, da pravijo, da
dr... samo za plotom smrdi, če ga pa
deneš v zlato posodo, pa vidiš le zlato.

Zato so v loži skrajnega parla-
mentarizma in laždemokracije vse poli-
tične stranke brez izjeme primorane, da
se naslanjajo na kapital. In sicer zaradi
tega, da morejo pokrivati svoje velike
izdatke za propagando, časopise, agita-
torje in ostali strankarski aparat. V ka-
pitalistični družbi je to neizbežno, ker
morejo politične stranke zaradi državne
centralizacije imeti denar za vse mogo-
če potrebne in nepotrebne izdatke. Me-
ščanske stranke so se že od nekdaj po-
služevale svojih denarnih zavodov in
bank ter podjetij, katere so dajale del
svojega profita v namene politične stranke,
ki jih je potem morala seve tudi
podpirati s svojo vladno ali parlamentar-
no močjo. To je bil seveda strup za parla-
mentarno idejo, ki je v takem vzdušju
idejno nujno morala propasti v korup-
ciji, nepravilnosti in v enostranskem ka-
pitalističnem egoizmu. To je moral čutili
na sebi tudi proletarijat, ko se je kot sloj
začel politično-strankarsko uveljavljati.
Tudi proletarske stranke so nujno pri-
tegnile v svoj politični delokrog svoje
proletarske strokovne in združne orga-
nizacije, ki navadno razpolagajo s ma-
terialnimi sredstvi, ki so potrebna za
politično borbo. Tako imamo v sociali-
stičnem gibanju veliko literaturo o spo-
ru med politikarji, strokovnjaki in za-
družniki, ki debatirajo o upravičenosti
ali neupravičenosti medsebojnega razme-
ra glede vpliva in potrebe ene ali druge
organizacije in njihovih kompetenc v
celotni stranki.

V kapitalistični družbi in državi po-
trebujejo torej politične stranke kapita-
l, kapital pa zopet, predvsem politične
politične podpore, najprej med vladnih
strank. Zato morajo nujno služiti me-
ščanske stranke tudi kapitalistični poli-
tiki v državi in ne ljudstvu. Ljudske
stranke pa se morajo v kapitalistični
družbi naslanjati na svoje strankarske
združno - gospodarske organizacije,
ki so sicer same sebi namen, ki pa zo-
pet morajo v svojem lastnem interesu,
zlasti v samoobrambenih svrhu, prepri-
tati politično akcijo stranke, h kateri se
prištevajo. Tako je bilo in ostane, do-
kter imamo družabni red, ki ga ime-
nujemo kapitalističnega.

Tako „Avtonomist“, ki bi menda
najraje povedal, da je vse drugo od-
visno od kapitala, samo gosp. Albin
Prepeluh ne.

Politične beležke

+ Infamije ravnatelja Kamenarovi-
ča. V svojem „Pozivu“, ki ga objavlja
v sobotnem „Slov. Narod“, piše Ka-
menarovič tudi o nekaj dokumentih,
ki so „bili odnešeni v hišo na vogalu
Vegove ulice in Kongresnega trga v
Ljubljani“. Kamenarovič bi s tem men-
dal rad namigaval, da so bili odnešeni
k ministru dr. Zerjavu, ki stanuje v
sosednji hiši, od one, v kateri so se
menda omenjeni dokumenti prebirali.
Za moralno kakovost Kamenaroviča je
značilno, da se poslužuje takih infam-
nih namigavanj.

+ Informator in inspirator g. Ka-
menaroviča. Za presojanje moralne vi-
šine in idealizma, ki je vodil gosp. Ka-
menaroviča pri njegovem napadu na
dr. Zerjavo, je treba konstatirati, da
je bil informator in inspirator g. Ka-
menaroviča odvetnik dr. Josip Azman.
Gosp. Kamenarovič je, kakor smo av-
tentično poučeni, zadnje dni dejal, da
mu je dr. Azman že „vse povedal in
vse izdal“ in da ga „saj više ne
treba.“

Prosveta

Ljubljanska drama.

Torek, 6. junija: Zaprto.
Sreda, 7. junija: Svečana predstava v
proslavo poroke Nj. Velik. kralja Ale-
ksandra I. Prolog Jugana vila, naj-
mlajša. Femberljaki knez. Izv.

Ljubljanska opera.

Torek, 6. junija: „Pevski in baletni ve-
čer kubanskih kozakov“. Izv.
Sreda, 7. junija: Svečana predstava v
proslavo poroke Nj. Velik. kralja Ale-
ksandra I. Dr. himna. Tretje dejanje
„Luize“. Peta slika: Borisa Goduno-
va. Prvo dejanje „Prodane neveste“.

Sport

Ilirija : Turn u. Sportverein

München
I. dan 3 : 2 (1 : 0), II. dan 1 : 0 (1 : 0).
Oba dneva binkoštnih praznikov smo
imeli v Ljubljani res lep sportni užitek.
Kot prvi gost iz Nemčije nas je obiskal
monakovski Turn u. Sportverein 1860.
Prognose za izid tekem z Ilirijo so bile
seveda že z ozirom na to, da smo po-
znali le nekatere rezultate monakovskih
gostov, zelo različne. Previadalo pa je
mnenje, da bo Ilirija doživela poraz. Pe-
simisti niso imeli prav. Ilirija je obkraj
dostigla popolnoma neovrgljivo zmago.

Gostje razpolagajo z zelo dobro ob-
rambo, v kateri se zlasti odlikuje simpa-
tični kapetan moštva desni branilec
Braunmüller, ki ga smemo z vso pravico
imenovati dušo vsega moštva. Tudi nje-
hov vratar, ki je držal mnogo težkih
strelcov, je izvrsten. Najslabši del Mona-
kovcev so vsekakor krilci, ki ne držijo
potrebne zveze z napadalno vrsto, ki
ima zopet napaka, da ji manjka pred
golom enotnosti.

Prvi dan se je pričela igra z dvema
napadoma domačinov, iz katerih je že v
prvi minuti rezultiral prvi gol za Ilirijo.
Nato je sledila precej odprta igra, ven-
dar pa so bili Ilirijci vedno nekaj v
premoči. Naravnost sijajna je bila topot
domača obramba. Beltram je vedno in
povsod na svojem mestu. Tudi Pretmar
je bil v boljši formi kot navadno. V prvi
polovici so se vsi napadi Monakovcev,
pri katerih se je zlasti odlikovalo desno
krilo, izjalovili ob njuni trdni in požrtvo-
valni obrambi. V drugi polovici Ilirijani
marsikatero ugodno položje pred golom
niso izrabili. Po zaslugi desnega dela na-
padalne vrste sledita po lepi kombinaciji
dva res krasna gola za Ilirijo. Sedaj pa
pričnejo gostje hudo pritiskati in vratar
Ilirije Soklić dobi dela v izobilju. Soklić
je „klasa“ zase. Miren, prevdaren —
skratka moč, ki je za Ilirijo neprecenli-
va.

Tudi drugi dan je Ilirija sicer težko
zmago zasluzila. Zlasti zelo živahna na-
padalna vrsta Monakovcev je dala iz se-
be, kar je mogla, tudi Ilirijanska obram-
ba je bila trdna. Vrtar Soklić je držal
žoge, ki so bile zagotovo obsojene, da
končajo v голу. Igra je bila odprta. Gol,
ki ga je za Ilirijo zabil Oman, je bil ne-
vzdržljiv. Del zasluge zanj gre Zupancu,
ki se je pokazal pri tem za zelo ne-
sebičnega igralca.

Nekaj časa je izgledalo, da hočeta obe
stranki pričeti malce surovo igro. Ven-
dar pa je sodnik z odločnim nastopom
to preprečil. Čeprav se z gotovimi odlo-
čitvami sodnika g. Ochsa iz Celja ne
strinjam (ako stopi igralec of side, pa ne
poseja v igro, ne tvori to of side), moram
priznati, da je sodil dobro. Miren in
odločen — in to vpliva na igralce in na
gledalce.

V nedeljo je Ilirija po oficijelnih po-
zdravih podarila gostom zastavico v bar-
vah kluba, čeraj pa so se gostje revan-
žirali z lepo trigolato zeleno zastavico.
Sploh so Monakovci napravili pri vseh
zelo ugoden vtis. Želim si, da bi jih že
večkrat videli pri nas.

T. Zobec.
O binkoštnih sportnih prireditvah, ki
jih je bilo celo vrsto, prinesemo poročila

ruži in prifi. dni, ker nam danes radi po-
manjkanja prostora ni mogoče.

Izbirni tekoatletski miting v Beo- gradu.

Vsled ogromnih priprav za kraljevo
poroko je gradnja modernega stadiona v
Čušnjaku poleg Topčiderja nekaj zaostala.
Sicer je sportni prostor do malega
gotov, vendar pa ni še urejeno tekašče,
skakalnica in slično. Izbirne tekme so se
v zadnjem trenutku prelozile na igrišče
BSK, brez tekašča, teren trd, malce
hrbovit, torej za resne tekoatletске tekme
nesposoben. Upati je, da bo novi sta-
dion pravočasno urejen za tekme z Ru-
muni. Dosedaj smo dobili te delne rezul-
tate, ki jih podajamo v nastopnem:

1. Pretek na 100 m: 1.) Matz (Hašk)
12 sek. 2. Pretek na 100 m: 1.) Perpar
(Primorje) 12 sek.

Finale na 100 m: Popović 11,3 sek.
(Perpar ostal na startu, Matz med tek-
mo padel.)

Tek na 400 m: 1.) Koljić 56, Beneš (Ilir-
ija) tretji.

Metanje diska: Jovanović 35,42 m.
1. Pretek na 200 m: 1.) Valtrić (Pri-
morje) 25,3.

2. Pretek na 200 m: 1.) Popović 25,0.
Skok v višino z zalemom: Telesco 160,9
Tek na 800 m: Misković 2:54.

Tek na 5000 m: Stefanović 17:39.
Skok v daljavo z zalemom: prvi (line
v brzojavki pokvarjeno) dosegel 6 m 61
cm.

Metanje kroglice Jovanović 12,20 m.
Lep uspeh je dosegla gđ. Vidmar (Ja-
dran, Ljubljana), ki je v teku za dame
na 60 m postavila nov jugoslov. rekord
s 7,9 sek.

V državno reprezentanco v teku na
100 m pride od Slovencev Perpar.

Odgovor na poziv.

Ponočni vliom pri gospodu Kame-
naroviču in kaj je pri tem prišlo na beli
dan.

Gospod generalni ravnatelj Praprotnik
nas prosi, da objavimo sledeče njegovo
pismo:

Izjavil sem, da obračunam z g. ravnate-
ljem Kamenarovičem pred sodiščem.
Bančnega poslovanja široka publika ne
more razumeti brez obširnih informacij,
pa tudi ne brez strokovnega znanja.
Upal, sem da bo po takoj izjavil moj g.
nasprotnik kot resen mož mirno priprav-
ljal svoje orožje za dvojni pred sodiš-
čem. Toda zmotil sem se; g. Kamenarovi-
čeva zabava senzacij lačno naše občinstvo
dan na dan z novimi bombami. Te sen-
zacije se čitajo deloma kakor Karla Ma-
ya roman.

Kaj pa mi očita moj nasprotnik? Da
sem iz dobičkov Jadranske banke naka-
zal večje vsote Jugoslovanski demokrati-
ski stranki? Ali se naj tega čina sramu-
jem? Ali sem s podpisanjem kulturnih,
socialnih in narodnogospodarskih pa tu-
di političnih akcij JDS res zagrešil zločin
proti državi in domovini? Vse banke
podpirajo iz svojih dobičkov politična in
kulturna stremjenja. Denarni zavodi v
katerih imajo besedo pristajajo SLS daje-
jo za SLS, ali je imela Jadranska banka
s svojo napredno klijentelo podpreti ko-
muniste ali separatiste? Upravnim svet-
nikom Jadranske banke je bilo dobro
znano, da podpiram JDS. Toda nihče ni
ugovarjal in nihče mi ni dal v tem oziru
nasprotnih direktiv. V poslovanju in vo-
dstvu banke sem imel skoro vso odgovor-
nost sam in sem tudi večino uspehov
dosegel sam. Naj se oglasi kdo, ki more
temu oporekati! Brez samohvale rečem,
da sem delal z vsemi svojimi duševnimi
in telesnimi silami, da nisem poizna-
nil, ne oddal, ter sem dvignil banko na
višino, ki je marsikdo ni mogel niti sme-
liti. In da bi kot tak delavec ne smel
določiti, v kakšne namene naj se upora-
bi ta ali oni znesek, ki je bil zaslužen za
prvi vrsti po mojem delu? Danes stojim
na čelu Jadranske banke g. Kamenarovi-
č in nova večina upravnega sveta. V
kratkem času je izdal za napadalne in-
serate po časopisju znaten del one vsote,

ki sem jo jaz dal tekom skoraj dvest
let za splošno cilje.

Kako so se uporabile razne vsote v
JDS, to je stvar, ki se mene ne tiče. Drugo
ki je, kar navaja v svojem fantastič-
nem Poslanem g. ravnatelj Kamenarovi-
ča na moj konto. Da tudi zavestno no-
torične neresnice glede moje suspenzije,
ignoriram z nasinehom. Toda da me
predstavlja slavni publiki kot vlomilca in
uzumoviča aktov, to je vendarle malo
predebelo. Ne želim se prav nič pove-
dati vso resnico.

Kot ravnatelj banke in torej vodja
vseh poslov sem imel pravico in dolžnost
do vploga in kontrole vseh, prav vseh
bančnih knjiž in korespondence. Brez iz-
jeme do vseh! Zakaj pred ravnateljem
ne sme biti najstni? Niti ne med najviš-
jimi kolegi ne!

Ko sem iskal — že mogoče, da se je
to zgodilo zvečer 24. junija m. l. — sei-
ni zapisnik, ki bi bil moral ležati na g.
Kamenaroviča pisalni mizi, za nisel na-
šel. Iskal sem torej po nezaklenjenih
predalih in našel neko kopirno knjižo.
Mislim, da je uradna knjiža a med
listanim po njeni odkri sem senzacijo. Tu
sem čital po meni docela neznanu poročila
g. Kamenaroviča o raznih bančnih funk-
cijonarijih ter o njegovih načrtih, glede
katerih še molčim. Le ena indiskrecija
mi naj bo dovoljena že danes ker je
znajčna za pozicijo g. Kamenaroviča.
Njegova sodba o sedanjem kolegu me-
govem v upravnem svetu!

Na svojo največjo zabavo sem namre-
č našel v kopirni knjiži tudi Kamenarovi-
čovo kruto brezobzirno karakterizaci-
jo dela in sposobnosti g. dr. Jos. Azma-
n. Poročilo je bilo tako zabavno od-
kritosrdno, da sem ga hotel privoščiti tu-
di nekaterim svojim ožjim prijateljem.
Povabil sem jih torej na privatno stano-
vanje na Kongresnem trgu (izrečno na-
glasdam, da ne na stanovanje g. ministra
dr. Zerjavu!) Namiganje nam je nova
zloba g. Kamenaroviča. Vam sem vpi-
čel prijatelj, a tudi vprico g. dr. Jos.
Azmana sedanjega upravnega svetnika
Jadranske banke in kolega g. Kamenarovi-
ča prečital na splošno zabavo in med
vesoljnim zgražanjem naravnost uničilo
čelo Kamenarovičovo kritiko o dr. Azma-
nu. Tam torej smo čitali, da ima g. Ka-
menarovič sila posla in skrb zaradi
ustanovitve in obnove zbora nove Ja-
dranske banke v Beogradu. Moral bi se
zato mnogo posvetovati s pravnim za-
stopnikom dr. Azmanom, ki pa ga ne
more nikdar dobiti, ker spi vse dopoldne.
V uradu ga ne najde nikoli. Po kavar-
nah in gostilnah, pa da se nerad razgo-
varja o poslovnih zadevah. Tudi uina
dr. Azman o srbskih zakonih niti toliko
pojma, kolikor on, Kamenarovič, sam.
«To je jedan ratni (vojni) advokat, koji
radi samo na sindikatima i dionicama,
njegovu kancelariju pa vode njegovi po-
dvojnici!» Druge zanimivosti so, če treba,
na razpolago.

Po tej zabavi sem nesel kopirno knji-
go zopet v pisarno ter jo vprico nekoga
prijatelja položil nazaj v nezaklenjen
predal.

To je ves moj zločin, katerega mi je
očital g. Kamenarovič vprico tedanjega
podpredsednika g. Bogdanoviča in ki
sem ga seveda odkrito „priznal“.

G. Kamenarovič je že leto dni ravnate-
lj Jadranske banke. Na prejšnjem svojem
občnem zboru je govoril le o meni in
mojem delu. Zakaj? Ali ni imel ničesar
povedati o sebi in svojih uspehih?

Nisem hudoben človek. Le s samoob-
rambi sem bil danes nekoliko indiskre-
ten. Borba s poslanimi in dopisi mi od-
kritosrdno rečeno jemlje premnogo dra-
gocenega časa in bo, bojim se, pričela
publiki dolgočasiti. Kaj bi bilo, če bi g.
Kamenarovič napisala svoje svoje
brošuro? Kolikor mi je znano, je v tej
vrsti literaturi gospod Kamenarovič stro-
kovnjak. Jaz sem literarni novinec. G.
Kamenarovič ima torej pred menoj pre-
dnosti in bo vsaj v tem oziru imel konč-
no svoje zadoščenje.

Avust. Praprotnik.

Ljubljana, 4. junija 1922.

Hči papeža

— Lukrecija Borgia

(Dalje.)

„Umorjen!“ vzdihne don Juan, ko
pogleda v mrtvečvo lice. „Evo, tu na
vratu ima nesrečnik strašno rano. Še
sveža je! Ta zločin se je moral zgoditi
še pred nekaj trenutki, pravkar!“
Naomi? Bog moj, daj mi moči, da ne
izgubim pameti! Kje je Naomi?”

Pet minut kasneje je don Juan vo-
del vse. Jasno mu je bilo, da je Naom-
i ugrajena, da so mu jo odnesli iz
hiše, kajti v zgorajšnjem nadstropju je
bil omare so svedočile, da si je zločinec
privoščil, kar je mogel nagraditi.

Z bolnim krikom pade don Juan na
kolenja stolico. Z izpuščenimi očmi
gleda predse, ne da bi kaj videl.

„Naomi se nahaja v rokah strašne-
ga sovražnika!“ zasepeta. „Ni zaprta
zaradi zločina nad slepm dekletom,
ker bi jo bili v tem slučaju beriči od-
stavno odvlekli, ne da bi bili ubili
starko in starca. Ne, v ta dom je mo-
ral pridreči nekakšen tiger, ki je raz-
trgal nesrečno ženo in njenega sopro-
ga, Naomi pa je odvrlel v svoj breg!“
Pa kdo je ta zver v človeški podobi?
Ne more biti nikdo drugi, kakor ona
zver, o kateri mi je pripovedovala
Naomi, da jo je v poslednjih tednih
preganjala. Pa kje, da iščem zločince-
no velikem Rimu, kje ga naklem in

pozovem na odgovornost? Oh, Naomi,
če te tudi rešim, bo morda že prepoz-
no, ker mi bo ta gad tačas morda že
utrgal divni evet...

Don Juan začuti, da ga oblivajo sol-
ze. Nikakor ni mogel zbrati svojih mi-
slí, in delj časa je minulo, predno se
je zbral.

Kaj naj napravi? Mogel bi prijavit
zločin papeževi policiji. Toda njo je
poznal morda bolje, ko kdo drugi. Ve-
del je, da je papeževa policija od na-
čelnika pa do zadnjega podkupljiva,
prodana sodrga. Od mnogobrojnih zlo-
činov, ki so se vsak dan dogajali v Ri-
mu, ni prišel pred sodišče niti deseti
del. Če je storilec bil odličnik ali če je
sicer imel dovolj denarja na razpolo-
go, da je mogel zadovoljiti pohlepu
policije, potem je mogel biti gotov, da
bo nikdo stvar zabašurena in da ga ne bo
nikdo več prišel na sled. Nekoliko pr-
gišč zlata, v večjem slučaju primerna
vsota, in policija je naravnost mojstr-
ski zamedla vsako sled ali pa okrivila
nedolžne, ali jih s prevaro zapletla v
svoje mreže, ali pa je celo z mučenjem
iz njih izsilila priznanje!

Kakršen gospod, takšen sluga! Na-
čelnik policije se je dal podkupovati
v velikem slogu, njegovi podložni pa s
vsotami, kakršne so bile ravno pri-
merne za vsak slučaj. V veljavi je bila
že cela taksa. Kakor je takrat na vseh
poljih vladala najhujša korupcija, tako
je vladala tudi pri javni varnosti in v
pravosodju. Zato don Juan ni imel
najmanjše volje, da bi se obračunal na

nje. Še enkrat se ogleduje po opusto-
šenem stanovanju, da si zapomni vsa-
ga podrobnosti, in potem zopet zapusti
zgornje prostore ter se odpravi v de-
lavnico. Tudi tu se še enkrat ozira.
Še enkrat pride do krvavega Fratelli-
ja. Če je v stareu vsaj dihajle duše,
potem mu morda on pove, kdo je ubi-
jel. S solzami se nagne čezenj. Toda
jalec. Moral se je uveriti, da je stavec
hladen. „Mrtev! Njegova plemenita
duša je že nastopila pot na oni svet,
s katerega se nikdo več ne vrne...“
Umrl in radi mene. Jaz sem prinesel
propast v njegovo hišo. Ko sem ga
naprosil, naj skrije Naomi pri sebi, ni-
sem niti slutil, da sem takrat izrekel
smrtno obsodbo nad njim...

In don Juan poklekne kraj žrtve,
sklene roki in pobožna molitev mu na-
polni dušo. Toda sredi nje nenadoma
začuti nek šum. Zdelo se je najprej,
da se plazí nekje zdolaj podgana ali
kaj sličnega, toda že prihodnji hip je
bil vojvoda gandijski uverjen, da je ta
zver morda v hiši in da je ta zver naj-
zvernejša, kar jih je na svetu, namreč
človek. To je bil človek, ki je stopal
po stopnicah iz kleti navzgor. Spre-
mljal pa je svoje korake s hrupom in
šundrom in s pijanin, hripavim gla-
som je na glas govoril sam s seboj:

„Prokleto talersko vino... huk
... črno kakor kri... hahaha, napil
sem se orožarje krivil... Pri hudi-
ču in Belecububu, zdi se mi, da niti ne
morem več trdno stati na svojih no-
zah!... Kje so neki ostala vrata?“

Ta trenutek so se napele vse miši-
ce in vsi živali mladega papeževga
sina. Meča pa ni potegnil. Z drhtečo
roko je prijel za bodalo. Oprezno, vili-
ni in polagoma jame stopati proti veli-
kim vratom, ki se nahajajo sredi poda-
delavnice.

„To je ubijalec!“ pomisli Juan. „Pri
vseh svetnikih, ta mi ne uide!“

Globoka tišina vlada v vseh prostori-
h. Vojvoda gandijski čuti, kako mu
burno utripa srce in se sili k mirnosti.
Misel, da bo ujel ubijalec in izvedel
od njega, kdo ga je najel in poslal
sem, in misel, da bo izvedel od njega
tudi, kje se nahaja Naomi, ga je bodril,
da je čakal na ubijaleca, kakor lo-
vec na svojo žrtev.

Predno pa je Juan dospel do vrat,
so se že pričela polagoma dvigati.

„Ni še pravi čas. Le mirno, Juan!“

On mora biti dvojni!

Vrata se dvignejo in najprej se pri-
kaže dvojica velikih zamazanih rok.
Juan prikoči. Z vso močjo se vrže na
vrata, udari z njimi navzdol in jih za-
kleno, od zdolaj pa se zasliši hripavo,
besno tuljenje. Juan se postane ne-
premišljeno nekaj hipov, da se prepriča,
da mu žrtev ne more pobegniti. Pod
seboj začne besen šunder in udarce,
kakor če se lev v kletki ljuti in po-
skuša, da bi razbil svojo veri in svoj
zavrtor. Po te neuspešnih poskusih sle-
di zopet besno tuljenje in nato nekak-
šen trušč, kakor da se nekaj velikega
lomi in valja po stopnicah navzdol.
Nato na utihne vse.

Don Juan se dvigne in težko diha.
Uspešno mu je. Ubijalec je zaprt, in v
Juanovemu srcu se pojavi nada, da bo
vsejedno izvedel, kam so odpravili
Naomi. Ves drhti, da se mu komaj po-
sreči vtakniti bodalo zopet nazaj v
nožnico.

„Ubogi Fratelli!“ reče potem, „ne
bo dolgo neznanovan zločin, ki so se
storili na tebi! Prepričan sem, da se
zver v kleti ni sam storil tega, ampak
je bil le orodje. Toda na mukah bo
priznal, kdo je njegov gospodar in kdo
ga je poslal. Sedaj pa hajd po stražo,
da ga primemo!“

Juan ni imel niti toliko časa, da se
zopet ogreje s plašcem, ki mu je bil
padel s ramen. Kakor je bil, zdrizne
ven na Via Appia, in že za kakšnih
sto korakov naleti na papeževno stra-
žo, ki je na svoji nočni patrolji. Z ne-
žak besedami razloži Juan zapovedni-
ku svojo željo in kapetan s svojo stro-
ko naglo sledi papeževemu sinu v stro-
žarno. „Semkar smo torej pripeli pre-
kazno.“ pravi kapetan pri pogledu na
mrtvo Fratelliževu truplo, „toda kje
je ubijalec? Pokažite nam ga, prejasni
vojvoda, in bodite uverjeni, da ga pri-
memo živega ali mrtvega!“

Domače vesti

* **Cerkvena proslava kraljeve poroke.** Škofijski ordinarijat v Ljubljani razglasi: Dan poroke Njeg. Veličanstva kralja Aleksandra I. naj se cerkveno tako proslavi, da se bo v vseh duhovniških cerkvah v škofiji v četrtek dne 8. t. m. vršila slovesna služba božja (sv. maša z zahvalno pesnijo in molitvijo za kralja). K službi božji se povabijo obhvala.

* **Princ de Udine**, ki bo zastopal italijanskega kralja na poroki našega kralja, se je pripeljal včeraj na potu v Beograd z italijanskim dvornim vlakom v Ljubljano. V njegovem spremstvu sta dva italijanska mornariška častnika in en naš konjeniški polkovnik. Vlak je po izmenjavi lokomotive takoj nadaljeval svojo pot proti Beogradu.

* **Srbski kmetijski sinovi v Sloveniji.** Iz raznih vasi Sumadije odpotuje te dni v Slovenijo 25 kmetijskih mladeničev, da se na večjih kmetijah izpopolnijo v svoji stroki.

* **Državno zdravilišče na Lapadu.** Kakor javljajo spletni listi, je ministrstvo za narodno zdravje kupilo samostan na polotoku Lapad pri Dubrovniku. Samostan se preobruja v državno zdravilišče. Z gradbenimi deli se prične še v tekočem poletju.

* **Politika in poslovna morala.** O tem se v zadnjih dneh sila mnogo govori po Ljubljani. Povod so dala Kamenarovičeva »razkritja«, ki so se pa kaj hitro izkazala, da niso nikakršna razkritja. Z največjim zanimanjem je občinstvo včeraj poseglo po nepričakovano nedeljskem »Jutru« in dasi smo ga natisnili 2000 nad navadno naklado, nam ga je vendar še zmanjkalo! Ko je občinstvo tekom dneva v neštevilnih dobatah preresetalo polatke »razkritij« in naš odgovor nanje ter videlo, da so vse v soboto popoldne v »Slov. Narod« objavljene številke bile že skoro teden prej v rokah strankinega revizijskega odbora, je senzacija interesantnega bankdirektorja in njegovih poslovno-političnih prijateljev promptno padla v vodo. Načela pa so se mesto tega v raznih družbah razna druga vprašanja, tako na primer: Kdo plačuje »Novi Cas«? List je visoko pasiven v milijone gre deficit, in odkod denar? Kdo plačuje komunistične voditelje, ki so kakor lilije na polju in ptički pod nebom, pa jih vendar Bog najbolj elegantno oblači. Za Peska vedo ljudje vohbe, da doigraje samo nekdanj svojemu Kreditnemu zavodu 9 milijonov kron, vseh skupaj pa 15, tako da je razumljivo, odkod je zajemala »Jugoslavija«. Za »Avtonomista« nikdo ne vé, le to vemo, da je gosp. Prepeluh bil do prejšnjega kanclista, sedaj pa je ne samo penzioniran kanclist in politik, ampak tudi trgovec z manufakturo, stalen gost klerikalnih denarnih zavodov in sploh zelo agilen posloven dečko. Tako bi se lahko vrsta teh gospodov zelo nadaljevala. Na Ježici se je v pogovoru imenovalo n. pr. večkrat ime bratov Remcov, katerih eden je hud politikan in vodja SLS, njegov brat fabrikant je pa bil poverljiv, in je takrat »zaplenil« n. pr. nek avtomobil, za katerega teče sedaj prav interesantna pravda. Vseh nedeljskih pogovorov ne bomo danes navajali, ampak lepo po malem. Najlepše je vsekakor bilo, da piše o poslovnih morali gospod Pesek, ki meni, da je Kamenarovič — maščevanje za Peskov Ptuji! Peska je pa menda res tinkiostni sveti Duh razsvetlil!

* **Promocija.** Na zavodu za gospodarske in trgovske vede »Revolutella« v Trstu je bil naš rojak g. Vladimir Perhacev promoviran za doktorja gospodarskih in trgovskih ved.

* **Imenovanje v šolski službi.** Gimnazijski profesor dr. Viktor Peterlin je imenovan za profesorja na ženskem učiteljskem v Ljubljani.

* **Slovenski natakariji pri kraljevi poroki.** Osrednja zveza gostilničarskih združenj nam sporoča: Uprava kraljevskega dvora je naznanila pokrajinskemu namestništvu željo, da bi pri kraljevi poroki servirali slovenski natakariji. Namestništvo se je obrnilo na Zvezo, da preskrbi 25 natakarijev za ta odlični posel. Ker prichenja ravno kopališka sezona in gospodarji težko pogrešajo boljše moči, nam je uspelo nabrati le 20 odličnejših natakarijev v Sloveniji, ker je bil nabor iz drugih delov kraljevine izključen. Dne 27. maja so se odpeljali z brzovlakom in Ljubljane na kraljevi dvor v Beogradu naslednji tovariši: Konrad Breznik in Martin Gretnik iz Maribora, Adam Črešnjak, Ernest Derganc, Anton Demšar in Bernhard Drnec iz Ljubljane, Filip Gantar iz Maribora, Josip Hendler iz Zidanega mosta, Alojzij Ivančič iz Maribora, Janko Križnar iz Ljubljane, Josip Motl iz Zidanega mosta, Maxo Muzolini iz Ljubljane, Jakob Sedej iz Maribora, Srečo Skale iz Celja, Stanko Sedej iz Ljubljane in Ivan Sulek iz Maribora. Za kraljevo vilo na Bledu so določeni: Martin Nachtigal, Ludovik Rožkar, Zvonko Kampuš in Franjo Drole, vsi iz Ljubljane. Odkritičarstvo veselje nas navdaja, da so poldrugi baš predstavniki slovenskega gostilničarstva stregli na dvoru pri poroki prvega jugoslovanskega kralja.

* **Nove pošne znamke.** V ministertvu pošte in brzojava se vrše priprave za nove pošne znamke z novimi kljesci. Kadonjo emisijo pošnih znamk je izdala tržaška Bank Hoes & Co. v Newyorku.

Dobavila je 600 milijonov znamk razne vrednosti od 2 par do 10 Din. Mesečno je bilo prodanih okroglo 12.500.000 znamk po največ takih po 10, 25, 50 in 75 par in po 1 Din. Ostala pa je neprodana velika množina italijanskih znamk, katerim se bo utisnila večja vrednost in se bodo te znamke v prihodnje uporabljale za frankiranje poštnih paketov.

* **Ljubljanske binkošti.** Zelo živahno je bilo včeraj po Ljubljani. Na sejmišču so imeli pasjo razstavo in tudi gospodje, ki imajo rogove, niso hoteli izostati. V Unionsu so pa klerikalci zbrali svojo moško Marijino družbo, in ker »gluha vkup striha«, se je tudi gospod Posek zopet pojavil v javnosti ter spisal fulminanten članek o sebi, svoji »Jugoslaviji«, o ptujskem procesu in pomenu obeh. Paralelno s Peskom in »Jugoslavijo« streliške Kamenarovič — v zrak. Vkljub temu je pa bilo v Ljubljani vse polno botov in botric, ki so v zavzivanju alkohola s škofskim žegnanim krepko konkurirali s moško Marijino družbo. Do ponedeljka zvečer so se razne družbe pričele razhajati, v torek bo pa marsekje hudi — viniki in politični — maček.

* **Zborna seja višjega šolskega sveta** se vrši dne 13. in dne 14. junija v knjižnični dvorani pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani. Iz dnevnega reda povzemamo iz seje viš. šol. sveta: Oddaja raznih učnih mest na srednjih, meščanskih in osnovnih šolah v Ljubljani, Kranju, Novem mestu, Mariboru, Ptuj, in Murski Soboti. Dalje oddaja raznih moških in ženskih učnih mest v Dev. Mar. v Polju, Horjulu, Preserju, Borovnici, na Ježici, Dobrovi, v Smartnem pod Smar. no goro, v Smarju, Sostrum, Pruski, St. Jurju pri Grosupljem, Bevkah, na Viču, Barju pri Ljubljani, v Toplicah, Stopičah, Livoldu, pri Sv. Križu pri Ljutomeru, v Ljutomeru, St. Janžu na Dravskem polju, Plešivcu, Velenju, Mali Nedelji, v Bičini vasi, Tišini, Belinih, Cankovi in Dolnji Lendavi. Dalje je na dnevnem redu nekaj disciplinarnih preiskav, upokojitev, reaktiviranj, premostitev, op. slučaj izključitve učencev, nekaj prešolanj, več razširitev šol, ustanovitve samostojne enorazrednice v Gozdu (kamniški okraj) in imenovanje stalnega šolskega sluga na drž. realki v Ljubljani.

* **Usoda koroškega rodoljuba.** Znani koroški rodoljub župnik Anton Gabron, ki je po nesrečnem plebiscitu na Koroškem sprejel neko mestice na Hrva. in bil tam od mrtvouda zadet, se sedaj nahaja v bolnici v Leonišču v Ljubljani še zelo bolan.

* **Trgovska akademija za inozemce v Parizu.** Trgovska zbornica v Parizu je osnovala pri trgovski visoki šoli v Parizu »Trgovsko akademijo za inozemce«. V akademijo se sprejemajo: 1.) brez izpita, najmanj 17letni inozemci, ki imajo izpričevalo o dovršeni srednji šoli (zrelostno izpričevalo) ali temu odgovarjajoča druga izpričevala. 2.) Po prestatnem izpitu, najmanj 17letni inozemci, ki ne morejo predložiti pod 1.) navedena izpričevala. — Tečaj traja eno šolsko leto in je razdeljen v dve periodi: od 4. novembra do 1. marca in od 1. marca do 15. aprila. Vpisovanje se vrši od dne 1. junija do dne 15. oktobra. Podrobni podatki o šolnini in o programu poudka so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. — Trgovska zbornica v Parizu je določila za akademijo letni kredit v znesku 15.000 frankov, ki bo služil za olajšanje šolskih stroškov onim dijakom, ki bodo dokazali, da nimajo na razpolago zadostnih gnotnih sredstev.

* **»Atentat« na Pašiča.** V Ilidži pri Sarajevu se je zgodil ta dni tragikomičen incident, ki je povzročil nepotrebno razburjenje mirnih sprehajalcev. Kakor znano, se leži v Ilidži ministrski predsednik Pašič in ima policijski z njim preko glave posloj. V soboto je šel Pašič, kakor običajno, na sprehod. Spremljali so ga v gotovi razdalji tajni agenti, ki čuvajo nad njim, kaor nad punčico v lastnem očesu. Istočasno so se sprehajali tudi mlad, eleganten človek. Nič hudega sluteti, se je malo preveč približal Pašiču. Policija, ki ga je že poprej premostrila od nog do glave, je skrbno opazovala vsako njegovo kretnjo. Tu je mladi gospod nenadoma segel v žep. V tem trenutku pa so ga zgrabile krepke roke policijskih agentov in ga vrgle na tla. Agenti so krčevito držali za roko, ki jo je imel neznane v žepu. Ko so mu jo potegnili ven, so našli v njegovi roki malo — žepno uro. Preiskrba policija je morala mladeniča seveda takoj izpustiti. Incident sam pa je med radovednim občinstvom, ki se je zbralo takoj na licu mesta, povzročil mnogo smeha in dovptov. Pašič je šel, kakor poročajo sarajevski listi, preko incidenta mirno svojo pot naprej.

* **Kontrola kolesarjev.** V zmislu odredbe ljubljanskega policijskega ravnatelja morajo vsi kolesarji, kadar se vozijo s kolesom, imeti vedno pri sebi legitimacijo, ki so jo dobili pri policijskem ravnatelstvu. Da so po možnosti preprečiti tatvine koles, ki se v zadnjem času silno množe, je policija prisiljena energično nastopiti. Policijski organi bodo kolesarje na cesti primerjali, če se vozijo s svojimi kolesi. Upati je, da se bodo na ta način tatvine koles v Ljubljani znatno omejile.

* **Pobiranje pism v Ljubljani.** Kakor razglasa poštna uprava, se bodo pobirala pisma iz poštnih nabiralnikov še na danje trikrat na dan, in sicer od 8. do 10. ur.

* **Nov most čez Krko.** Pri Cerklnah na Dolenjskem so prošli teden začeli zbirati pilote za hrastov most čez Krko, katerega tamkajšnje ljudstvo nestrno pričakuje. Gradnjo mostu je prevzel podjetnik Steiner iz Ljubljane. Most bo že letošnjo jesen izročen prometu.

* **Nova tovarna v Mariboru.** Podjetnik Ivančič iz Gorice ustanovi v Mariboru tovarno za naramnice.

* **Cestna železnica v Mariboru.** Kakor doznava »Tabor«, je dobila mestna občina mariborska že več ponudb in načrtov za zgradbo električne cestne železnice in bo o tem v kratkem razpravljal tudi občinski svet.

* **Negode.** Marija Čadež, kajžarjeva žena iz Vnanjih gor, se je podala na pot v Ljubljano. Ko je prispela koncem vasi, je pridrljal za njo junec, last Marije Lenarčič, se je zakladil v njo in jo začel obdelovati z rogi. Prizadejal ji je več ran po životu in ji vrhatega raztrgal tudi obleko. — Anton Balantič, posestnikov sin iz Zupanjih njiv pri Kamniku je pri sekkanju drv v gozdu spodreli in tako nesrečno padel na ostrino sekire, da si je prerezal žilo v zapeti. — Valentin Berčič, sedlarskemu pomočniku v tovarni »Šušir« v Škofji Loki, je pri delu zmočkal stroj tri prste desne roke.

* **Nesreča na železnici.** Na progi Južne železnice med Logatecem in Planino se je pripetila nedavno težka nesreča. Železniški delavec Filip Bogataj je, precej vinjen, šel po progi iz Logatca v Podborst. Bogataja je dohitel vlak in ga povozil. Obe nogi sta mu bili nad kolenom odrezani, glava popolnoma zdrobljena. Ponesčačenca so pokopali v Spodnjem Logatcu.

* **Žrtvi požara.** V Davči pri Sorci je pri posestniku Bišku dne 1. junija ob treh popoldne nenadoma izbruhnil požar. Vnela se je slamnata streha, ki je bila v trenutku vsa v ognju. Nesreča je hotela, da so se nahajali v nosnem trenutku domači vsi na polju. Svigajoče iskre so kmalu zanesle tudi zraven stoječe leseno gospodarsko poslopje. Sosedji so prihiti sicer takoj na kraj nesreče in skušali rešiti, kar se je pač dalo. Posebno poškodovano ste bili gospodarski sesti Ivana Bišek, ki služil pri njem za dečko in Mina, omožena Jorac, delavčeva žena. Nosili ste neustrašeno obleko in druge predmete iz goreče hiše. Ko ste se zopet vrnili v goreče poslopje, se je sesula streha in goreče tramovje in slama je padlo na njo. Nesrečnici ste bili takoj v ognju in dobili težke opekline po vsem životu. Na zdravniško odredbo ste bili obe takoj prepeljani v bolnico v Ljubljano. Gospodarsko poslopje je bilo leseno, je pogorelo do tal, dočim je na hiši uničil požar samo streho. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje, trije prašniki in mlad junec. Škoda je velika. Kako je nastal požar, se ni znano.

* **Velika nesreča na lgu.** Včeraj se je zgodila na lgu velika nesreča, ki je zahtevala dve žrtvi. Bilo je blagoslovljeno zvonov, in kakor se že pri teh nepotrebnih slavnostih vedno ne samo manj pije itd., tako se tudi čisto brez potrebe zapravljalo s streljanjem. V ponedeljek se je na lgu pri takini priliki razočel močanar in šestnajstletni krepki Starčev Joško je padel, strašno razmesarjen. Na vest o nesreči se je njegova mati sila prostrala — in tudi njen dojenček je kmalu na to umrl. V hudo prizadeti hiši imajo torej kar dva mrljca, in vse to zakaj?

* **Gad pičil kravo.** Kravo posestnika Pupaheja v Vurmatu ob Dravi je gad pičil, ko je ležala na paši. Krava je že naslednji dan poginila. Ljudje pravijo, da je letos nenavadno mnogo kaš.

* **Ohesil se je v petek zveč.** Na mestni pristavi v Ljubljani magistratni košičaj Janez Nunar, rodom iz Gornje Bele. Vzrok samomora ni znan.

* **Samomor v ti volskem gozdu.** V nedeljo popoldne se je v ti volskem gozdu v Ljubljani ustrelil s samokresom 31letni pleskarski mojster v Vegovi ulici, Ludovik Rožič. Bil je na mestu mrtve. Vzrok samomora ni znan.

* **Vlom v viničarijo.** V Gradišah pri Ptuj so te dni doslej neznani tatovi vilonili v viničarijo posestnika Filipa Mentaša iz Spodnje Šiške pri Ljubljani. Odnegli so precej obleke in perila ter raznih živil.

* **Naše čitatelje** nujno opozarjamo na današnji oglas trdke I. N. Šostarič.

danje trikrat na dan, in sicer od 8. do 10. ur.

* **Nov most čez Krko.** Pri Cerklnah na Dolenjskem so prošli teden začeli zbirati pilote za hrastov most čez Krko, katerega tamkajšnje ljudstvo nestrno pričakuje. Gradnjo mostu je prevzel podjetnik Steiner iz Ljubljane. Most bo že letošnjo jesen izročen prometu.

* **Nova tovarna v Mariboru.** Podjetnik Ivančič iz Gorice ustanovi v Mariboru tovarno za naramnice.

* **Cestna železnica v Mariboru.** Kakor doznava »Tabor«, je dobila mestna občina mariborska že več ponudb in načrtov za zgradbo električne cestne železnice in bo o tem v kratkem razpravljal tudi občinski svet.

* **Negode.** Marija Čadež, kajžarjeva žena iz Vnanjih gor, se je podala na pot v Ljubljano. Ko je prispela koncem vasi, je pridrljal za njo junec, last Marije Lenarčič, se je zakladil v njo in jo začel obdelovati z rogi. Prizadejal ji je več ran po životu in ji vrhatega raztrgal tudi obleko. — Anton Balantič, posestnikov sin iz Zupanjih njiv pri Kamniku je pri sekkanju drv v gozdu spodreli in tako nesrečno padel na ostrino sekire, da si je prerezal žilo v zapeti. — Valentin Berčič, sedlarskemu pomočniku v tovarni »Šušir« v Škofji Loki, je pri delu zmočkal stroj tri prste desne roke.

* **Nesreča na železnici.** Na progi Južne železnice med Logatecem in Planino se je pripetila nedavno težka nesreča. Železniški delavec Filip Bogataj je, precej vinjen, šel po progi iz Logatca v Podborst. Bogataja je dohitel vlak in ga povozil. Obe nogi sta mu bili nad kolenom odrezani, glava popolnoma zdrobljena. Ponesčačenca so pokopali v Spodnjem Logatcu.

* **Žrtvi požara.** V Davči pri Sorci je pri posestniku Bišku dne 1. junija ob treh popoldne nenadoma izbruhnil požar. Vnela se je slamnata streha, ki je bila v trenutku vsa v ognju. Nesreča je hotela, da so se nahajali v nosnem trenutku domači vsi na polju. Svigajoče iskre so kmalu zanesle tudi zraven stoječe leseno gospodarsko poslopje. Sosedji so prihiti sicer takoj na kraj nesreče in skušali rešiti, kar se je pač dalo. Posebno poškodovano ste bili gospodarski sesti Ivana Bišek, ki služil pri njem za dečko in Mina, omožena Jorac, delavčeva žena. Nosili ste neustrašeno obleko in druge predmete iz goreče hiše. Ko ste se zopet vrnili v goreče poslopje, se je sesula streha in goreče tramovje in slama je padlo na njo. Nesrečnici ste bili takoj v ognju in dobili težke opekline po vsem životu. Na zdravniško odredbo ste bili obe takoj prepeljani v bolnico v Ljubljano. Gospodarsko poslopje je bilo leseno, je pogorelo do tal, dočim je na hiši uničil požar samo streho. Zgorelo je tudi vse gospodarsko orodje, trije prašniki in mlad junec. Škoda je velika. Kako je nastal požar, se ni znano.

* **Velika nesreča na lgu.** Včeraj se je zgodila na lgu velika nesreča, ki je zahtevala dve žrtvi. Bilo je blagoslovljeno zvonov, in kakor se že pri teh nepotrebnih slavnostih vedno ne samo manj pije itd., tako se tudi čisto brez potrebe zapravljalo s streljanjem. V ponedeljek se je na lgu pri takini priliki razočel močanar in šestnajstletni krepki Starčev Joško je padel, strašno razmesarjen. Na vest o nesreči se je njegova mati sila prostrala — in tudi njen dojenček je kmalu na to umrl. V hudo prizadeti hiši imajo torej kar dva mrljca, in vse to zakaj?

* **Gad pičil kravo.** Kravo posestnika Pupaheja v Vurmatu ob Dravi je gad pičil, ko je ležala na paši. Krava je že naslednji dan poginila. Ljudje pravijo, da je letos nenavadno mnogo kaš.

* **Ohesil se je v petek zveč.** Na mestni pristavi v Ljubljani magistratni košičaj Janez Nunar, rodom iz Gornje Bele. Vzrok samomora ni znan.

* **Samomor v ti volskem gozdu.** V nedeljo popoldne se je v ti volskem gozdu v Ljubljani ustrelil s samokresom 31letni pleskarski mojster v Vegovi ulici, Ludovik Rožič. Bil je na mestu mrtve. Vzrok samomora ni znan.

* **Vlom v viničarijo.** V Gradišah pri Ptuj so te dni doslej neznani tatovi vilonili v viničarijo posestnika Filipa Mentaša iz Spodnje Šiške pri Ljubljani. Odnegli so precej obleke in perila ter raznih živil.

* **Naše čitatelje** nujno opozarjamo na današnji oglas trdke I. N. Šostarič.

* **Organizacija jugoslovenskih nactjonistov** poziva vse člane, da se udeležijo sestanka, ki se vrši danes, dne 6. junija, ob 8. uri zvečer v restavraciji »Zlatorog«, Gosposka ulica. Dnevni red: Proslava kraljeve poroke. — Odbor »Orju-na«.

* **Sokol sv. Marijeta** na Dravskem polju priredi dne 11. junija veliko vrtno veselico v prostorih g. J. Jarca z izredno lepim sporedom. Igrala bo 30 moč močna godba ruskega krimskega korpusa. Kdor ljubi telovadbo, petje in godbo, bo prišel. Zdravilo!

* **Kdor hoče kaj prodati**
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.

— inesirai v »Jutru«

Gospodarstvo

ODPRAVLJANJE DOMAČEGA BLAGA ČEZ INOZEMSTVO.

Za carinsko odpravljanje domačega blaga, ki se prevaža iz enega dela naše države v drugi del kraljevine, pa mora tranzitirati drugo državo (n. pr. iz Ljubljane v Split čez Trst) je dosedaj manjkalo enotnih predpisov. Neenako postopanje odpravnih in sprejemnih carinarnic je našemu trgovskemu in industrijskemu svetu stvarjalo velike neprilike in stroške in onemogočevalo razvoj trgovskega prometa med posameznimi pokrajinami naše države. V tem oziru je najbolj prizadeta Slovenija, ki ji je z razkosanjem njenega ozemlja v nesrečni rapalski pogodbi odvzeta ugodnost neposredne železniške zveze z morjem in Dalmacijo, bilo čez Reko, bilo čez Trst.

Uvidevaloč potrebo čim krajše železniške zveze med posameznimi deli naše države v svrhu oživitve trgovskega prometa, je generalna direkcija carin ne glede na težkoče, ki se radi neenotnega carinsko-železniškega postopanja v posameznih državah morajo naravno pojaviti, ipak načelno dovolila tak promet čez inozemstvo in v ta namen izdala posebne enotne predpise. V naslednjem hočemo naše čitatelje iz trgovskih in industrijskih krogov seznaniti z glavnimi določbami tozadevnih predpisov:

1.) Domače blago, ki se odpravlja iz enega kraja naše države v drugi, pa mora tranzitirati tujo državo, se mora prijaviti carinarnici z izvozno deklaracijo v treh izvodih. V deklaraciji se mora označiti pot, po kateri se blago prevozi, namembno (vstopno) carinarnico, pri kateri blago zopet vstopi v našo državo, ime izvoznika, številko, obliko, znak in številko kolijev, bruto težino blaga, pa tudi neto težino, če se tako blago pri izvozu ne carini po bruto težini, in tarifsko imenovanje blaga po **uvozni** tarifi.

Po izvršenem pregledu se blago, izvezevši če je obsežno — stavi pod carinsko zaporo in preračunajo carinske pristojbine.

Če blago plača izvozno carino, se ta izračuna, ali se ne plača marveč samo osigura bodisi s kavcijo, bodisi v garantnem listu pooblaščenih bank ali pa v jamstvu, ki je predvideno v čl. 47. postopka za odpravljanje carinskega blaga. Za te garancije se plačujejo pristojbine po št. 39 taksnega zakona.

Kavcija se ne sme zahtevati če železnica, pošta ali pa parobrodarska podjetja prevzamejo garancijo za izvozno carino. Za blago, ki je prepovedano za izvoz in za blago, ki je podvrženo osiguranju valute, je potrebna predhodna odobritev Generalne direkcije carin, kamor se naj prošili tudi neposredno obračajo.

Carinarnice v notranjosti države smejo odpravljati tako blago samo v slučajih, če blago do izstopne carinarnice potuje z železnico, pošto ali parobrodov ozir. splovi, ki se odpravljajo s parobrodi, v vseh drugih slučajih se tako blago odpravlja samo pri obmejnih carinarnicah.

Rok v katerem se mora blago oddati vstopni carinarnici, odreja odpravna carinarnica v smislu člena 115. carinskega zakona.

Kuvertirami triplikati izvozne deklaracije prevzame voznik (železnica, pošta, parobrod), da ga v določenem roku odda vstopni carinarnici. Duplikat pa pošlje odpravna carinarnica v priporočenem listu vstopni carinarnici.

2.) Vstopna carinarnica sprejme blago na temelju triplikata ozir. duplikata izvozne deklaracije.

Razven te se mora obmejni vstopni carinarnici predložiti še uvozna deklaracija v treh izvodih s tarifskim imenovanjem blaga, ki se mora vjemati z imenovanjem v izvozni deklaraciji.

Po uvozni deklaraciji se plačajo samo sporedne pristojbine, če se blago popolnoma vjema z uvozno in izvozno deklaracijo in če so carinske plombe nepokvarjene.

3.) Po oddaji blaga lastniku vrne vstopna carinarnica izvozni carinarnici triplikati uvozne deklaracije. Na temelju tega triplikata na to izvozna carinarnica vrača nedeponirano kavcijo ali garancijo, če je blago bilo podvrženo izvozni carini.

Duplikat izvozne in duplikat uvozne deklaracije pa se izroči deklarantu.

Ta postopek velja od 20. maja naprej in se morajo po njem ravnati vse carinarnice v kraljevini. Za tranzitni promet na progi Ljutomer - Radgona - Špilje - Maribor veljajo posebni predpisi.

— Pogajanja o trgovinski pogodbi med našo državo in Poljsko se pričnejo kakor poročajo iz Beograda, v najkrajšem času.

— Vprašanje notiranja v dinarjih na dunajski borzi. Povodom predloga, naj tudi na dunajski borzi notira dinar, ne krona, je dunajska devizna centrala odgovorila, da tega ni mogoče izvršiti prej, dokler tudi jugoslovanske banke ne bodo vodile svojih knjig v dinarjih.

— Dvovlastniški obmejni promet. V zmislu odloka Generalne direkcije carin št. 1.841/22 imajo dvoposestniški (dvovlastniški) pravico samo oni dvoposestniki, ki so v trenutku ureditve naše meje napravl inozemstvu že bili dvoposestniki, (t. s. posestniki, kojih posestvo je po carinski črti razdeljeno na dva dela, tako da en del leži v inozemstvu, in pa oni, ki so tako dvoposestva postale uo-

dodelovali. Ne smatrajo pa se kot dvoposestniki oni, ki so žele po ureditvi mejne carinske črte tako posestvo kupiti ali pa vzeti v najem. Glede takovanih prolaizne (propustne), na temelju kojih smejo dvoposestniki s svojimi delavci, živino in orodjem prekorati carinsko mejno črto. Je Gen. dir. carin obenem odredila, da jih smejo izdati samo carinarnice brez naknadne odobritve Gen. dir. carin; njej se morajo v bodoče dostavljati samo odločitve carinarnic, ki so negativne. Prolaizne izdajajo naše carinarnice samo našim podanikom, za inozemske podanike jih izdajajo samo inozemske oblasti in se one od naših carinarnic samo vidžajo.

— **Apretirano železo iz tar. št. 536** splošne car. tarife. Finančni minister je po zaslusanju Carinskega sveta odredil izpremembo teksta car. komentarija k št. 536 uvozne car. tarife, ki se ima v bodoče glasiti tako-le: Kot apretirano železo v zmislu pripombe k št. 536 se smatra železo iz tar. št. 536 toč. 3 in 4, ki je prosto ali fino obdelano v zmislu pripombe 2 k tar. št. 579 tarife ali prevlečeno z bakrom, niklom, aluminijem in njihovimi legurami v zmislu toč. 3 te pripombe, to pa samo pod pogojem, da se tako železo ne more neposredno uporabiti v obrtništvu ali pri stavbah. Ako pa tako železo kaže znake posebne obdelave (prevrtno, zakovano, krojeno, barvano) ter se vsled tega ima smatrati kot železo za neposredno uporabo v obrtništvu in pri zidanju, tedaj se mora carinirati kot izdelek iz železa, v kolikor se ne smatra kot železna konstrukcija iz št. 542 tarife. Železo iz št. 536 toč. 3 in 4, ki je prevlečeno z bakrom, niklom, aluminijem in njihovimi legurami se carini po toč. 4a) te št. v plačah še dodatek iz pripombe 3 k št. 579 tarife.

— **Glavna skupščina Francosko-srbske** banke se vrši dne 16. junija v Parizu.

— **Morski paroplovni red ob naši obali.** Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je prejela od Pomorske oblasti v Bakru vozni red vseh rednih parobrodarskih prog v našem Primorju, ki je interesentom v zbornični pisarni na vpogled.

— **Druga »Internacionalna vzhodna razstava in sejem«** se bo vršila v Lvovu, Poljska, od 5. do 15. septembra 1922. Pod zaščito poljske vlade in s pomočjo mestne uprave, trgovske in industrijske zbornice in vseh velikih gospodarskih organizacij, bo »Vzhodna razstava in sejem« obiskana po kupovalcih iz vse dežele, posebno iz centralne in vzhodne Evrope. Leta 1921 so se dosegli sijajni uspehi: Na preko 25.000 štirinajstih metrov obsegajočem prostoru je razstavilo preko 1500 razstavljalcev, ki so nakupili za 25 milijard poljskih mark blaga. Izmenjava produktov severovzhodnih dežel s produkti Jugoslavije se z vsakim letom veča ter je dokaz, da so vzhodni sejmi za jugoslovanske producente in kupovalce izredne važnosti. Popolna pojasnila se dobiva pri »Targi Vzhodnie« v Lvovu in pri tržnem zastopniku Aloja Company, Ljubljana, Kongresni trg.

— **Zabrana trgovanja z nepožeim žitom v Madžarski.** Iz Budimpešte poročajo, da pripravlja madžarska vlada odredbo, s katero bo zabranjeno, trgovati z žitom, ki je še na polju nepožeto. S tem se hoče omejiti spekulacija žitnih trgovcev.

— **Svoboden izvoz žita iz Rumunije.** Iz Bukarešte poročajo: Izvoz žita nove žetve bo razen pšenice svoboden proti izvozni taksi.

— **Konkurz dunajske banke.** Dunajska bančna trdnja Bing & Co. se nahaja v konkurzu. Upravitelj konkurzne mase dr. Haas je predložil dunajskemu trgovinskemu sodišču 50 odst. poravnava.

— **Ponovno povišanje železniških tarif v Avstriji.** V Avstriji se s 15. junijem zopet povišajo železniške tarife.

— **Povišanje poštnih železniških tarif v Poljski.** S 1. julijem se povišajo v Poljski pošne in telefonske tarife, s 1. septembrom pa železniške tarife.

— **Bolgarska narodna banka.** Po poročilu upravnega odbora je imela Bolgarska narodna banka v preteklem letu čistega dobička 234.614.237 levov proti 112.113.129 levov v letu 1920. V letu 1921 se je torej dobiček povečal za vsoto 122.50

